

Boek 2012 over de Sociale Zekerheid

Zoals de vorige jaren gaat het Boek 2012 over de Sociale Zekerheid van het Rekenhof nader in op de verrichtingen van de zeventien OISZ: DOSZ, eHealth, FSO, FAO, FBZ, HVKZ, HVW, HZIV, KSZ, RVA, RJV, RKW, RVP, RSZ, RSZPPO, RSVZ en RIZIV.

Deel I – Uitvoering van de begroting 2011

Dit deel behandelt de volgende aspecten: de organisatie van de sociale zekerheid en markante feiten in 2011, de leessleutels voor de begrotingsgegevens, de consolidatie van de rekeningen van de sociale zekerheid en de begrotingsresultaten van de Globale Beheren en van de geneeskundige verzorging.

1 Sociale zekerheid in 2011 - Begrotingen

De begroting 2011, opgesteld door de regering in lopende zaken, werd in april 2011 goedgekeurd. Op het vlak van de sociale zekerheid houdt die rekening gehouden met de bepalingen van het interprofessioneel akkoord dat de sociale partners hebben gesloten en met de verlenging van de anticrisismaatregelen. De begrotingsdoelstelling die wordt vooropgesteld is een vorderingsaldo van nul in ESR-termen (Europees boekhoudsysteem).

De regering die in december 2011 van start is gegaan, heeft specifieke maatregelen genomen om de uitgaven van de sociale zekerheid te beheersen, rekening houdend onder meer met de eisen van de Europese Commissie over de overheidsschuld. De regering heeft beslist de sociale fraude actiever aan te pakken en zich ertoe verbonden de uitgaven van de geneeskundige verzorging te beperken om een houdbare groei van die sector te garanderen. Ze heeft hervormingen ondernomen op institutioneel en socio-economisch vlak die in de toekomst invloed zullen hebben in de sectoren van de werkloosheid, de pensioenen en de geneeskundige verzorging.

2 Geconsolideerde rekeningen van de sociale zekerheid

De rekeningen van de sociale zekerheid zijn belangrijk voor de openbare financiën want ze vertegenwoordigen ongeveer 76 miljard euro in termen van ontvangsten en uitgaven (cijfers 2011).

Ten opzichte van de begrotingsdoelstelling die de regering voor 2011 had vastgelegd, wijzen de eerste ramingen van de resultaten van de sociale zekerheid, volgens de cijfers die het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) op 30 september 2012 aan Eurostat meedeelde, op een financieringsbehoefte van 205,5 miljoen euro in ESR-termen (Europees rekeningensysteem).

Het INR baseert zich voor die ramingen op de consolidatie van de socialezekerheidsrekeningen van de FOD Sociale Zekerheid. Daarin zijn de cijfers van de openbare instellingen van sociale zekerheid (OISZ) vervat, rekening houdend met het principe van de vastgestelde rechten zoals vereist door het ESR. Het INR onderwerpt de cijfers van de FOD aan een laatste controle om de

statistische coherentie te verifiëren, alvorens het vorderingensaldo van de sociale zekerheid te becijferen.

Uit de analyse van het Rekenhof van de geconsolideerde rekeningen blijkt echter dat de huidige consolidatieprocedure niet voldoet aan de kwaliteitsvereisten die de Europese Commissie oplegt.

Eurostat pleit ook voor een efficiënt toezicht- en controlesysteem op nationaal niveau waarin het Rekenhof een rol moet spelen.

3 Realisaties van de Globale Beheren en van de geneeskundige verzorging

De hierna volgende gegevens over de realisaties 2011 en de evolutie ervan zijn gebaseerd op de voorlopige cijfers die de FOD Sociale Zekerheid aan het Rekenhof heeft meegedeeld. Het gaat nog om ramingen in afwachting van de definitieve afsluiting van de rekeningen van de OISZ.

Wat de socialezekerheidsontvangsten betreft, zet de algemene tendens van de laatste jaren zich door in 2011. Het aandeel van de sociale bijdragen in het geheel van de ontvangsten daalt (60,31 % t.o.v. 60,71 % in 2010), terwijl de bijdrage van de Staat stijgt (22,79 % t.o.v. 22,58 % in 2010).

Op basis van deze ramingen leiden de realisaties 2011 van het Globaal Beheer van de werknemers, het Globaal Beheer van de zelfstandigen en van de geneeskundige verzorging tot de volgende begrotingsresultaten (uitgedrukt in miljoen euro):

Globaal Beheer van de werknemers (in miljoen euro)

	Realisaties 2011	Ten opzichte van de initiële begroting 2011	Ten opzichte van de realisaties 2010
Lopende ontvangsten	64.841,3	- 269,4	+ 3.391,9
– Lopende uitgaven	65.740,1	- 22,1	+ 3.248,0
= Saldo lopende rekeningen	- 898,8	- 247,3	+ 143,8
+ Saldo kapitaalrekeningen	289,2	- 776,1	- 662,7
= Begrotingsresultaat	- 609,6	- 1.023,4	- 518,9

Globaal Beheer van de zelfstandigen (in miljoen euro)

	Realisaties 2011	Ten opzichte van de initiële begroting 2011	Ten opzichte van de realisaties 2010
Lopende ontvangsten	6.290,0	+ 6,6	+ 185,7
– Lopende uitgaven	6.174,9	- 6,9	- 318,7
= Begrotingsresultaat	115,1	+ 13,5	- 133,0

Wat de realisaties van de Globale Beheren betreft, heeft het Rekenhof specifiek de socialefraudbestrijding onderzocht. De beschikbare informatie over de acties die de OISZ hebben gevoerd of die plaatsvonden op aansturen van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingendienst is nog partieel. Het Rekenhof ontving geen geaggregeerde raming van de financiële impact ervan.

Geneeskundige verzorging (in miljoen euro)

	Realisaties 2011	Ten opzichte van de initiële begroting 2011	Ten opzichte van de realisaties 2010
Lopende ontvangsten	29.479,1	+ 11,5	+ 1.532,7
– Lopende uitgaven	29.067,6	- 400,0	+ 1.593,8
= Begrotingsresultaat	411,5	+411,5	-61,1

De prestaties in de geneeskundige verzorging liggen 1.791,5 miljoen euro lager dan de begrotingsdoelstelling berekend op basis van de wet op de ziekte- en invaliditeitsverzekering (25.869,3 miljoen euro). Dat verschil omvat de bedragen bestemd voor het evenwicht van de sociale zekerheid (1.093,5 miljoen euro) en voor de onderconsumptie opgelegd door de regering in april 2011 (252 miljoen euro).

Het begrotingsresultaat vertoont een overschot van 411,5 miljoen euro. De initiële begroting voorzag echter in een afsluiting in evenwicht na de overdracht van 1.093,5 miljoen euro naar de Globale Beheren bij wijze van bijdrage tot het evenwicht van de sociale zekerheid.

Aangezien er geen wettelijke bepalingen zijn die de bestemming van dat overschot regelen, is het binnen de thesauriën van de Globale Beheren gebleven (niet aangewende uitgaven). Het Rekenhof beveelt de wetgever aan de bestemming van boni's op het ogenblik van de definitieve afsluiting van de geneeskundige verzorging te reglementeren.

Deel II – Kastoestand en reserves

Dit deel gaat over de beschikbare financiële middelen van de Globale Beheren.

1 Globaal Beheer van de werknemers

De kastoestand van het RSZ-Globaal Beheer vertoont een negatief saldo van 916,6 miljoen euro op 31 december 2011, d.i. een verbetering van 221,2 miljoen euro ten opzichte van 31 december 2010.

De portefeuille van het reservefonds van de RSZ-Globaal Beheer, gewaardeerd tegen de marktkoers en vermeerderd met de gelopen intresten, bedraagt 4,360 miljard euro op 31 december 2011, d.i. een toename met 184 miljoen euro ten opzichte van 2010.

De waarde van het Fonds voor de Toekomst van de Geneeskundige Verzorging lag op 31 maart 2012 op 1,34 miljard euro, na overdracht van de intresten 2011 naar het Globaal Beheer van de RSZ en van het RSVZ, d.i. een stijging van 82 miljoen euro ten opzichte van 31 maart 2011.

2 Globaal Beheer van de zelfstandigen

Op 31 december 2011 beschikt het Globaal Beheer van de zelfstandigen over 1.687,6 miljoen euro, d.i. 245,6 miljoen euro meer dan op 31 december 2010.

Op 31 december 2011 beschikt het RSVZ in totaal over 1.665,1 miljoen euro aan boekhoudkundige reserves op zijn balans. Deze reserves zijn samengesteld uit het Fonds voor het Welzijn van

de Zelfstandigen (1.185,9 miljoen euro) en uit overgedragen resultaten (479,2 miljoen euro). Op de balans staat ook nog het aandeel van 124,7 miljoen euro van het Globaal Beheer van de zelfstandigen in het door de RSZ-Globaal Beheer beheerde Fonds voor de Toekomst van de Geneeskundige Verzorging.

Deel III — Financieel beheer en rekeningen van de OISZ

Dit deel bevat toelichtingen bij de overlegging van de rekeningen van de OISZ, de modernisering van de boekhouding van de OISZ en de financiering van de bijzondere pensioenstelsels.

1 Overlegging van de rekeningen

De wettelijke en reglementaire termijnen om de rekeningen van de OISZ toe te zenden aan het Rekenhof worden onvoldoende nageleefd. Op 1 oktober 2012 beschikte het Rekenhof nog over geen enkele officiële rekening voor 2011. Voor de beheersjaren 2009 en 2010 ontbraken nog steeds de rekeningen van respectievelijk vijf en tien van de zeventien instellingen. Twee OISZ hebben zelfs hun rekeningen 2008 nog niet overgelegd.

De lange administratieve procedure voor de opmaak en goedkeuring van de rekeningen door de beheerscomités en de laattijdige beschikbaarheid van de controleverslagen van de bedrijfsrevisoren zijn de belangrijkste oorzaken voor de vertragingen.

Het Rekenhof stelt geen beduidende verbetering vast ten opzichte van de voorgaande jaren. Om tegemoet te komen aan zijn vraag, moeten de bestaande wetgeving, reglementering, instructies en organisatie voor de opstelling, goedkeuring en voorlegging van de rekeningen zo snel mogelijk worden bijgestuurd.

Recent heeft ook Eurostat benadrukt dat het niet beschikbaar zijn van geauditeerde geconsolideerde rekeningen van de sociale zekerheid een probleem vormt dat snel moet worden opgelost opdat de kwaliteit van de EDP-statistieken (*Excessive Deficit Procedure*) kan worden gegarandeerd.

2 Modernisering van de boekhouding van de OISZ

De Europese vereisten inzake de eenmaking van de boekhoudnormen en de toepassing van het Europees boekhoudstelsel ESR95 tonen aan dat een grote hervorming van de boekhouding van de sociale zekerheid niet kan worden uitgesteld.

Sinds 2006 brengt de Commissie voor Normalisatie van de Boekhouding van de OISZ de begrotingen en rekeningen in overeenstemming met het werkkader van de bestuursovereenkomsten die met de OISZ zijn gesloten. Momenteel staan nog enkele structurele problemen een eenvoudige, transparante en efficiënte boekhouding en financiële rapportering in de weg.

De lopende hervorming van de boekhouding van de OISZ zou dit echter kunnen verhelpen. In 2011 heeft de Commissie een ontwerp van nieuw boekhoudplan goedgekeurd. Momenteel worden twee koninklijke besluiten voorbereid om de hervorming toe te passen. Het College van de OISZ heeft besloten de hervorming ten laatste in 2014 door te voeren, aan een ritme dat rekening houdt met de specifieke kenmerken van elk OISZ.

Het Rekenhof is van oordeel dat voldoende middelen en de nodige politieke aandacht zullen moeten worden besteed aan de uitvoering van deze hervorming. Het zal de evolutie van de boekhoudnormen onderzoeken en de toepassing ervan door de OISZ opvolgen.

3 RVP: Financiering van de bijzondere pensioenstelsels

De pensioenhervorming van eind 2011 schafte de bijzondere pensioenstelsels af die verschillende beroepen genoten (mijnwerkers, zeevarenden, beroepsjournalisten en vliegend personeel van de burgerluchtvaart). Ondertussen werden deze stelsels in overleg met de betrokken sectoren grotendeels terug ingevoerd via overgangsmatregelen.

De RVP is niet in staat correcte, volledige en actuele financiële informatie te verschaffen over de kostprijs van de bijzondere pensioenstelsels en over de bijdrage van het Globaal Beheer in de financiering van deze stelsels. Hij beschikt immers niet over een volwaardige analytische boekhouding noch over de nodige coderingen van de verschillende beroeps categorieën in de informatietoepassingen.

Gezien de overgangsmatregelen zal het effect op de pensioenleeftijd en –uitgaven in de volgende jaren beperkt zijn. De beroepsjournalisten behouden hun stelsel, mits de RVP jaarlijks een financieel verslag opmaakt en maatregelen treft indien het stelsel verlieslatend zou zijn. Voor het stelsel van het vliegend personeel zal de eerstkomende jaren een jaarlijkse meerkost van 16,08 miljoen euro moeten worden afgebouwd, alvorens de hervormingen tot een effectieve besparing zullen leiden. Door de afschaffing van de bijzondere bijdragen vanaf 1 januari 2012, financiert het Globaal Beheer vanaf dit jaar het geheel van de bijzondere pensioenvoordelen (geraamd op 32,72 miljoen euro voor 2012).

Deel IV – Overige thema's

In dit deel komen specifieke thema's aan bod over de sectoren werkloosheid, pensioenen en de geneeskundige verzorging.

1 RVA – Evaluatie van sommige anticrisismaatregelen

In 2009 en 2010 werden verschillende maatregelen genomen om de economische crisis het hoofd te bieden. Deze maatregelen die oorspronkelijk als tijdelijk waren bedoeld, werden herhaaldelijk verlengd en inmiddels voor onbepaalde tijd bestendig.

In 2011 bedragen de uitgaven van de RVA voor de collectieve schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden, sinds de invoering van de maatregel, 33,6 miljoen euro en de uitgaven voor de crisispremie voor arbeiders 78,5 miljoen euro.

Uit het onderzoek van het Rekenhof blijkt dat aan beide maatregelen meerdere risico's van on-eigenlijk gebruik zijn verbonden, die de FOD Werkgelegenheid en de RVA, die instaan voor de uitvoering van de maatregelen, onvoldoende beheersen. Dat komt voornamelijk doordat de regelgeving niet altijd sluitend is om mogelijke misbruiken te voorkomen. Ook werd noch bij de opmaak, de verlengingen of de bestending van de maatregelen, een analyse gemaakt van de risico's om hiervoor juridisch, organisatorisch en procedureel de nodige controlemaatregelen te nemen.

Het Rekenhof beveelt aan dat, nu de maatregelen voor onbepaalde tijd zijn bestendigd, een dergelijke risicoanalyse alsnog wordt gemaakt en de hiaten in de controle en de reglementering worden weggewerkt.

2 RVP: Ambtshalve onderzoek van de inkomensgarantie voor ouderen

Sinds de invoering van de inkomensgarantie voor ouderen (IGO) in 2001 is de RVP wettelijk verplicht de IGO-rechten ambtshalve te onderzoeken voor drie categorieën van pensioengerechtigden: de genietters van een tegemoetkoming voor gehandicapten, leefloners en gerechtigden op een (vervroegd) pensioen in het stelsel van de werknemers of zelfstandigen.

Wat de leefloners betreft, is het onderzoek van de IGO-rechten niet volledig gegarandeerd. Bij de vervroegd gepensioneerden voldoet de RVP pas sinds oktober 2010 aan die wettelijke verplichting.

In april 2011 startte de RVP met een inhaaloperatie waarbij retroactief de rechten van vóór oktober 2010 worden onderzocht. Deze inhaaloperatie vordert traag en zal pas in 2017 zijn afgerond als het huidige ritme ongewijzigd aangehouden blijft. Bovendien ontbreken voor de ambtshalve IGO-onderzoeken een aangepaste communicatie en specifieke richtlijnen. Daardoor bestaat het risico dat de RVP foutieve of onvolledige inlichtingen ontvangt, geen eenduidige beslissingen neemt of zelfs onterecht IGO's toekent. Een deel van de IGO-uitkeringen is bovendien al verjaard. Uit billijkheidsoverwegingen acht de RVP zich evenwel genoodzaakt de verjaarde achterstellen toch uit te betalen. Voor die uitbetaling bestaat echter geen rechtsgrond.

Het Rekenhof beveelt de RVP aan de selectiecriteria te evalueren, de communicatie naar alle betrokken partijen aan te passen aan het (retroactieve) ambtshalve karakter van het onderzoek en specifieke richtlijnen op te stellen.

3 RVP – RSVZ: Informatieverstrekking over de loopbaan en de toekomstige pensioenrechten

Zowel de RVP als het RSVZ heeft de laatste jaren belangrijke inspanningen geleverd om de wettelijke informatieplicht over de toekomstige pensioenrechten na te leven. Deze verplichting vloeit voort uit het generatiepact van 23 december 2005.

Het Rekenhof stelt echter een aantal verschillen vast tussen de RVP en het RSVZ op het niveau van de termijn, de inhoud en de manier van informatieverstrekking. Deze verschillen beperken de mogelijkheden voor de toekomstige gepensioneerde om zijn loopbaangegevens te kennen en te controleren.

Het Rekenhof pleit ervoor dat de verschillende pensioeninstellingen (RSVZ, RVP en PDOS – de Pensioendienst voor de Overheidssector) nieuwe strategische beslissingen nemen om te bepalen hoe en wanneer de elektronische loopbaangegevens moeten worden bijgehouden en ter beschikking gesteld van de toekomstige gepensioneerden. Deze gegevens zouden bovendien moeten kunnen leiden tot accurate ramingen van de toekomstige pensioenrechten.

Bij die beslissingen moet rekening worden gehouden met de voorwaarden die het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid in zijn machtiging van 4 september 2012 heeft opgelegd voor de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de RVP, het RSVZ en PDOS.

4 RSVZ: Bestrijding van de fictieve aansluiting als zelfstandige door EU-burgers

Sommige EU-burgers sluiten zich aan als zelfstandige met als enig doel een verblijfsrecht van meer dan drie maanden te verkrijgen. Daarom heeft het RSVZ de aansluitingsprocedure aangepast en controles ontwikkeld. Het heeft ook een sanctie uitgewerkt voor de niet-naleving van de meldingsplicht bij wijziging of stopzetting van een zelfstandige activiteit.

Het Rekenhof constateerde dat de aangepaste procedure wel effectief is om fictieve aansluitingen te bestrijden, maar dat de toegevoegde waarde ervan voor het stelsel van de zelfstandigen en de Dienst Vreemdelingenzaken wordt gehypothekeerd door de achterstand bij het RSVZ in de behandeling van deze dossiers, alsook door tekortkomingen bij de opvolging en uitwisseling van informatie. Twee jaar na de aankondiging is ook de geplande sanctie nog niet reglementair geregeld.

Het RSVZ zou op korte termijn met alle betrokken partijen moeten overleggen om de procedure en de wederzijdse informatie-uitwisseling bij te sturen. Gelet op het belang van de bestrijding van de sociale fraude vraagt het Rekenhof aan het RSVZ en de minister duidelijkheid te verschaffen over het tijdschema voor de uitvoering van de aangekondigde sancties.

5 RSZ: Hoofdelijke aansprakelijkheid en inhouding op factuur in het kader van de sociale schulden ("artikel 30bis")

De wet bepaalt dat de opdrachtgevers en de aannemers uit de bouwsector en uit andere sectoren (tuinaanleg, schoonmaak,...) hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de sociale schulden van hun onderaannemers. Het systeem steunt op de unieke werfmelding (UWM) die de hoofdaannemer moet indienen en die de lijst omvat van de onderaannemers alsook de plaats en de duur van de werkzaamheden. De hoofdelijke aansprakelijkheid verplicht een inhouding op factuur uit te voeren (35 % van het bedrag van de werken) ten voordele van de RSZ als de onderaannemer die de werken uitvoert, sociale bijdragen verschuldigd is.

Het Rekenhof beveelt de RSZ aan dat stelsel beter bekend te maken omdat de aannemers zich niet altijd van hun aangifteverplichtingen bewust zijn. Het is overigens van oordeel dat de aannemers en opdrachtgevers beter zouden moeten worden geïnformeerd over hun inhoudingsverplichting.

De RSZ past de hoofdelijke aansprakelijkheid pas toe als de aannemer die de werken heeft uitgevoerd, failliet gaat. Om de RSZ in staat te stellen volop voordeel uit dat stelsel te halen, beveelt het Rekenhof aan dat de RSZ de naleving van de verplichting van de inhouding op factuur controleert en de sancties toepast zodra het contract is beëindigd, zonder daarbij te wachten tot de medecontractant failliet wordt verklaard. Het beveelt de RSZ ook aan te onderzoeken of er geen organisatorische maatregelen moeten worden genomen om dit stelsel van de hoofdelijke aansprakelijkheid meer systematisch toe te passen.

6 RSZ: Implicaties van de wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen

Sinds 1 april 2009 biedt de wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen (die de wet betreffende het gerechtelijk akkoord vervangt) de ondernemingen met financiële moeilijkheden nieuwe instrumenten aan om de continuïteit van hun activiteiten geheel of gedeeltelijk te vrijwaren. De RSZ is betrokken bij 70 % van de gerechtelijke reorganisatieprocedures (GRP) die in het kader van deze nieuwe wet werden ingediend.

Het Rekenhof heeft onderzocht hoe de RSZ de opvolging van die GRP-dossiers organiseert. Het heeft vastgesteld dat de invordering van de schuldvorderingen wordt bemoeilijkt, o.m. wegens de duur van de GRP. Zo wordt het faillissement in heel wat gevallen niet vermeden ondanks de sterke verminderingen van de schuldvorderingen die de RSZ aan de schuldenaars toekent. Er komen bovendien nieuwe schuldvorderingen bij. Op 15 mei 2012 bedroegen de schuldvorderingen van de RSZ waarvoor een GRP liep die sinds april 2009 werd afgesloten, in totaal 297,3 miljoen euro (zonder de nieuwe schuldvorderingen).

Voorts bevat de wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen bepalingen om ondernemingen in moeilijkheden op te sporen. Deze opsporing gebeurt door de rechtbank van koophandel die daartoe allerhande informatie vergaart. De wet belast de RSZ in dit verband een lijst door te sturen van schuldenaars die hun bijdragen laattijdig betalen. De audit heeft vastgesteld dat de RVP deze verplichting niet strikt naleeft. Het Rekenhof beveelt aan dat de projecten die in dat kader lopen en voortvloeien uit het overleg tussen de RSZ en de rechtbanken van koophandel, zo snel mogelijk worden uitgevoerd.

7 RVA – RSZ: Bijdragen in het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage

De regeling die het mogelijk maakt oudere werknemers te ontslaan door de uitbetaling van een bedrijfstoelage op de werkloosheidsuitkering tot aan hun rustpensioen - tot 2012 het brugpensioen genoemd - is mede door de invoering of verhoging van sociale bijdragen erop minder aantrekkelijk gemaakt.

De inning van deze bijdragen, die in 2011 bijna 200 miljoen euro opbracht, verloopt echter problematisch, ook nadat in 2010 werd overgegaan tot een harmonisering van de reglementering en een centralisering van het beheer bij de RSZ. Bij de eerste geautomatiseerde controles werd een groot aantal potentiële fouten gesignaleerd. Deze moeten geval per geval worden opgevolgd en gecorrigeerd, wat in de praktijk niet mogelijk is. Hierdoor bestaat een risico dat de sociale zekerheid een substantieel bedrag aan bijdragen misloopt.

Omdat deze potentiële fouten het gevolg zijn van structurele problemen waartoe de toepassing van de wetgeving aanleiding geeft, beveelt het Rekenhof aan een vereenvoudiging van het stelsel te overwegen. Intussen moeten de controles van de RSZ op de inning van de bijdragen worden versterkt en de verschillen met de controlebestanden van de RVA worden opgespoord en verholpen.

8 HVKZ: Beheer en organisatie

De HVKZ is een kleine speler in het Globaal Beheer van de werknemers. Het stelsel van de zeelieden vertegenwoordigt minder dan 0,1 % van de uitgaven van dat Beheer.

De HVKZ ondervindt verschillende problemen op het vlak van de organisatie, de infrastructuur, de informatica, het personeel en de werking van de beheersorganen. De meeste van die problemen vinden hun oorsprong in de kleinschaligheid van de instelling en in het feit dat de noodzakelijke investeringen in de voornoemde domeinen de financiële draagkracht van de HVKZ overstijgen.

Het Rekenhof is van oordeel dat een kosten-batenanalyse van het huidige stelsel van de zeelieden en van de te investeren middelen zich opdringt. Vooral wat het beheer van de ziekteverzekering betreft, moeten op korte termijn beslissingen worden genomen.

Deel V — Opvolging van de uitvoering van de aanbevelingen in de vorige Boeken

Dit deel gaat na welk gevolg werd gegeven aan de aanbevelingen uit de Boeken 2010 en 2011 over de Sociale Zekerheid. Het betreft hier enkel de materies die het Rekenhof het meest relevant acht.